תושבות וכלל ההכרעה

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

אדם הוא תושב מדינה מתקשרת אם הוא חייב במס בה מחמת מקום מושבו (domicile), תושבותו, מקום ניהולו או כל מבחן דומה. ההגדרה הסינגפורית של תושב לגבי יחידים היא מבחן 183 הימים ומבחן המגורים שבפרק VI בחלק זה. ההגדרה השווייצרית היא מקום מושב, או שהייה של שלושים יום תוך פעילות מכניסה או של תשעים יום בלעדיה.[1] כאשר יחיד הוא תושב שתי המדינות, סעיף 4 מחיל את הסדר המוכר: בית קבע, מרכז האינטרסים החיוניים, מקום מגורים רגיל, אזרחות, ואם כל אלה אינם מכריעים, הסכמה הדדית.[2] לגבי חברה, כלל ההכרעה הוא מקום הניהול האפקטיבי.

כלל ההכרעה מכריע במקרים של מייסד שמחזיק דירה בצוג ודירה בסינגפור ומחלק את השנה ביניהן. אם שתיהן בתי קבע, מרכז האינטרסים החיוניים מכריע. הרשויות בשווייץ ובסינגפור הראו שתיהן בפועל כי הן מייחסות משקל רב יותר למשפחה, לניהול העסק ולקשרים החברתיים מאשר לספירת ימים גרידא. למייסד שמשפחתו גרה בצוג וחברתו מנוהלת מסינגפור יש מרכז חיים מפוצל, ובמקרה כזה מקום המגורים הרגיל (ספירת הימים) מכריע. מייסד שמחלק את השנה באופן שווה מגיע למבחן האזרחות. כלל ההכרעה שבאמנה אינו פוטר את הלקוח מתושבות פנימית במדינה ה"מפסידה" לכל דבר ועניין. הוא קובע רק איזו מדינה רשאית למסות כמדינת התושבות לפי האמנה. המדינה המפסידה שומרת על מיסוי המקור, ובמקרה של שווייץ גם על מס העושר אם האדם נשאר תושב שווייץ לפי הדין הפנימי, משום שהאמנה אינה חלה על מס עושר.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

דוגמה

מייסד מוכר את חברתו הסינגפורית ב-2025, שומר על דירתו בסינגפור ועל ה-ONE Pass שלו, קונה ב-2026 בית בצוג שבו גרים אשתו וילדיו, ומבלה 170 יום בשווייץ, 150 יום בסינגפור ואת היתרה בנסיעות. שווייץ רואה בו בעל מקום מושב אצלה מיום שהמשפחה עברה. סינגפור רואה בו תושב משום שגר בה בחלק מהשנה ומכוח הקלת שלוש השנים. שני המקומות הם בתי קבע. מרכז האינטרסים החיוניים הוא צוג, משום שהמשפחה שם והעסק נמכר. לפי האמנה הוא תושב שווייץ לשנת 2026. שווייץ ממסה את הכנסתו העולמית ממועד הגעתו, ומחוץ לאמנה גם את עושרו העולמי, לרבות טוקנים. סינגפור רשאית למסות רק הכנסה שמקורה בסינגפור, ואצל משקיע זו אפס. עליו להגיש בקשה למיסוי הגלובלי (lump sum) בצוג לפני שהוא מתיישב בה. לאחר שהגיע כתושב רגיל, המיסוי הגלובלי עדיין זמין, אך השומה לשנה הראשונה כבר תיערך.

מקום הניהול האפקטיבי של חברות הוא הסוגיה שמכריעה את רוב שאלות התכנון בין שני המרכזים. חברה סינגפורית שהדירקטור היחיד שלה גר בצוג ומחליט שם על הכול היא, לפי סעיף 4, תושבת שווייץ לצורכי האמנה, ושווייץ תמסה את רווחיה העולמיים לפי סעיף 50 לחוק מס ההכנסה הפדרלי הישיר (Direct Federal Tax Act) כחברה המנוהלת בפועל בשווייץ. התרופה זהה לזו של סעיף 10L (פרק II בחלק זה): דירקטורים תושבים בעלי סמכות, ישיבות דירקטוריון בסינגפור ופרוטוקולים המראים שההחלטות התקבלו שם.[3] הרשויות השווייצריות מחילות את אותו מבחן בכיוון ההפוך על AG בצוג המנוהלת מסינגפור. מניסיוני, הרשויות הקנטונליות בשווייץ ממהרות יותר מ-IRAS לטעון לניהול אפקטיבי, משום שלשיטת המיסוי העולמית של שווייץ יש יותר מה להרוויח.

הערות

1. Direct Federal Tax Act (DFTA; DBG), SR 642.11, סעיף 3 פסקאות 1–3 (תושבות מס מכוח מקום מושב או מכוח שהייה של 30 יום לפחות תוך פעילות מכניסה או 90 יום בלעדיה); Income Tax Act 1947, ס' 2(1) (resident in Singapore). ↩

2. האמנה למניעת כפל מס סינגפור–שווייץ 2011, סעיף 4 (תושב; כלל הכרעה ליחידים לפי בית קבע, מרכז האינטרסים החיוניים, מקום מגורים רגיל, אזרחות והסכמה הדדית; לגבי מי שאינם יחידים לפי מקום הניהול האפקטיבי). ↩

3. Direct Federal Tax Act (DFTA; DBG), SR 642.11, סעיף 50 (תושבות מס של ישויות משפטיות לפי משרד רשום או ניהול אפקטיבי בשווייץ); Income Tax Act 1947,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

ס׳ 2(1), ההגדרה של "resident in Singapore" לגבי חברה (שליטה וניהול המופעלים בסינגפור). ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com